

ZONDAG 25 AUGUSTUS 2024
-14e zondag na Pinksteren-
Voorganger: ds. Rienk Lanooy
Ouderling: Emilie Schreuder
Organist: Geerten van de Wetering
Dirigent: Jos Vermunt
m.m.v.
Residentie Bachkoor
Residentie Bachorkest
Oscar Verhaar, altus
Leon van Liere, tenor

In deze dienst zal klinken de cantate 'Komm, du süße Todesstunde' (BWV 161) van J.S.Bach

Bij de kinderdiensten:

In de zomervakantie is er geen crèche voor de allerkleinsten. Wel zijn er kinderdiensten. Deze vinden plaats in de ministeriekamer. We gaan iedere week aan de slag met het thema "Volg het spoor". We volgen het spoor van allerlei grote en kleine Bijbelse helden. We kijken samen hoe de dappere Debora het leger van Israël leidt en gaan in het spoor van Ruth op ontdekkingsstocht over de grens. We laten ons verrassen over wat al deze helden ontdekten over God en zichzelf!

In de Apostelkapel staat een kaarsentafel. U kunt daar een kaars aansteken voor iets wat u bezig houdt, of voor iemand die in uw gedachten leeft. Bij de ingang zijn knielkussens beschikbaar.

Voor en na de dienst is er gelegenheid boeken te bekijken en te lenen bij de bibliotheektafel in de Wandelruimte. De selectie is weer vernieuwd. Van harte welkom!

De agenda en overige informatie vindt u achterin de liturgie.
Wilt u zo vriendelijk zijn het geluid van uw mobiele telefoon uit te zetten.

Het is niet toegestaan tijdens de dienst te fotograferen.

ORGELSPEL: Fantasia g-moll (BWV 542)

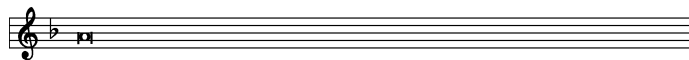
J.S. Bach
(1685 - 1750)

BEGROETING

-de kaarsen worden aangestoken-

STILTE

BEMOEDIGING

V: Onze hulp is in de naam van de Heer,

G: die he - mel en aar - de ge - maakt heeft,

V: die trouw houdt tot in eeu - wig - heid,

G: en niet laat va - ren de wer-ken van zijn han - den.

-gemeente gaat staan-

INTROÏTUS: LB 275

-gemeente knielt of gaat zitten-

GEBED OM ONTFERMING

Na het "...zo bidden wij U" van de voorganger antwoordt de gemeente met:

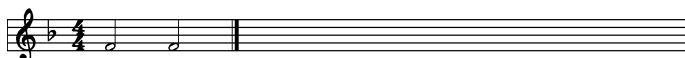

Heer - ont - ferm - U, Chris tus ont - ferm U,

Heer - - ont - ferm U.

V.: God schenke ons vergeving, bevrijding, vertrouwen en hernieuwde toewijding, door Jezus Christus, onze Heer.

G: A - men.

-gemeente gaat staan-

LOFLIED: Psalm 150

-gemeente gaat zitten, de kinderen gaan naar hun eigen ruimten-

GEBEDSGROET

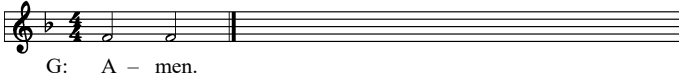

V.: De Heer zij met u.

G.: Ook met u zij de Heer.

GEBED

V. .... door Jezus Christus onze Heer

G: A - men.

SCHRIFTLEZING: Lukas 7, 11-17

LIED: LB 673

PREEK

CANTATE BWV 161 van J.S.Bach: 'Komm, du süße Todesstunde'

Aria (A)

Komm, du süße Todesstunde,
da mein Geist Honig speist
aus des Löwens Munde.
Mache meinen Abschied süße,
säume nicht, letztes Licht,
daß ich meinen Heiland küsse.

*Kom, zoet uur van de dood,
als mijn geest honing zal eten
uit de mond van de leeuw.*
Maak mijn afscheid zoet,
talm niet, laatste licht,
zodat ik mijn Heiland mag kussen.
* Richteren 14: 8*

Recitatief (T)

Welt! deine Lust ist Last,
Dein Zucker ist mir als ein Gift verhaßt!
Dein Freudenlicht ist mein Komete,
und wo man deine Rosen bricht,
sind Dornen ohne Zahl zu meiner Seele Qual !
Der blasse Tod ist meine Morgenröte,
mit solcher geht mir auf die Sonne
der Herrlichkeit und Himmelswonne.
Drum seufz ich recht von Herzengrunde
nur nach der letzten Todesstunde!
Ich habe Lust, bei Christo bald zu weiden,
ich habe Lust, von dieser Welt zu scheiden.

*Wereld! jouw lust is een last,
jouw suiker haat ik als gif,
jouw licht van vreugde is mijn komeet,
en waar jouw rozen worden geplukt
zijn er talloze doornen tot kwelling van
mijn ziel! De bleke dood is mijn morgenrood,
daarmee gaat voor mij de zon op van de
heerlijkheid en de hemelse gelukzaligheid.
Daarom verlang ik uit de grond van mijn
hart alleen maar naar mijn laatste
stervensuur! Ik wil heel graag weldra bij
Christus zijn, ik wil heel graag deze wereld
verlaten.*

Aria (T)

Mein Verlangen ist,
den Heiland zu umfängen
und bei Christo bald zu sein.

*Ik verlang ernaar
de Heiland te omhelzen
en weldra bij Christus te zijn.*

Ob ich sterblich' Asch und Erde
durch den Tod zermalmet werde,
wird der Seele reiner Schein
dennoch gleich den Engeln prangen.

*Ook al word ik tot as en aarde
vermorzeld door de dood,
het zuivere licht van mijn ziel
zal stralen zoals de engelen.*

Recitatief (A)

Der Schluß ist schon gemacht,
Welt, gute Nacht!
Und kann ich nur den Trost erwerben,
in Jesu Armen bald zu sterben:
er ist mein sanfter Schlaf.
Das kühle Grab wird mich mit Rosen decken,
bis Jesus mich wird auferwecken,
bis er sein Schaf
führt auf die süße Lebensweide,
dass mich der Tod von ihm nicht scheidet.
So brich herein, du froher Todestag!
so schlage doch, du letzter Stundenschlag!

*Mijn besluit is al genomen,
wereld, goede nacht!
Nu kan ik alleen maar de troost
ontvangen dat ik weldra in Jezus' armen
zal sterven; dat is mijn zachte slaap. Het
koele graf zal mij met rozen bedekken
totdat Jezus mij opwekt,
totdat hij zijn schaap
naar de zoete hemelweide brengt,
zodat de dood mij niet van hem scheidt.
Dus breek aan, blijde dag van mijn
dood, dus sla, mijn laatste uur!*

Koor

Wenn es meines Gottes Wille,
wünsch ich, daß des Leibes Last
heute noch die Erde fülle
und der Geist, des Leibes Gast,
mit Unsterblichkeit sich kleide
in der süßen Himmelsfreude.
Jesu, komm und nimm mich fort!
Dieses sei mein letztes Wort.

*Als het de wil van mijn God is,
dan wens ik dat de last van mijn lichaam
vandaag nog de aarde vult
en dat de geest, de gast van het lichaam,
zich bekleedt met onsterfelijkheid
in de zoete hemelvreugde.
Jezus, kom en neem me mee!
Laat dat mijn laatste woord zijn.*

Koraal

Der Leib zwar in der Erden
von Würmen wird verzehrt,
doch auferweckt soll werden,
durch Christum schön verklärt,
wird leuchten als die Sonne
und leben ohne Not
in himmlischer Freud und Wonne.
Was schadt mir denn der Tod?

*Het lichaam wordt weliswaar in de aarde door
wormen verteerd,
maar het zal worden opgewekt
en door Christus worden verheerlijkt, het zal
stralen als de zon en leven zonder nood
in hemelse vreugde en gelukzaligheid.
Wat kan de dood mij voor kwaad doen?*

GEBEDSINTENTIES

-gemeente knielt of blijft zitten-

GEBEDEN - STIL GEBED - GEBED DES HEREN

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.

En leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van den boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

INZAMELING VAN DE GAVEN ONDER ORGELSPEL

1^e collecte (rode zak)

De eerste collecte (rode zak) wordt gebruikt om de kosten voor pastoraat en eredienst te betalen. Hieronder vallen met name het gebruik van het kerkgebouw, traktementen en salarissen, kerkelijk bureau en communicatie. Rekening Kloosterkerk: NL29 INGB 0000 0585 71

De diakonale collecte (groene zak) is bestemd voor het Aandachtscentrum, Schoolstraat 18 te Den Haag. Wie je ook bent, iedereen heeft op zijn manier behoefte aan aandacht en respect. Dat is in onze hedendaagse samenleving helaas niet een vanzelfsprekendheid. Het Aandachtscentrum wil hierin tegemoet komen en proberen de bezoekers een gevoel van gemeenschap en verbondenheid te geven waardoor zij zich minder kwetsbaar voelen in de chaos van het leven. Dat doet het Aandachtscentrum door een huiskamer in de stad te zijn, een plek voor ontmoeting en stilte. Er worden activiteiten georganiseerd en er is een stilleruimte voor een kort moment van bezinning. Het Aandachtscentrum in het hart van Den Haag is een plek waar mensen zich 'onvoorwaardelijk' gekend en gezien weten.

Rekening Stichting Diakonie Kloosterkerk NL89 INGB 0002 8471 14.

De uitgangscollecte (paarse zak) is bestemd voor de Stichting Cantatediensten Kloosterkerk. Al 60 jaar zijn de cantatediensten een waardevolle traditie in de stad Den Haag. Wij streven ernaar om deze mooie traditie nog vele jaren voort te zetten: muziek op hoog niveau met professionele musici. Daarbij is uw financiële bijdrage om deze diensten in stand te houden noodzakelijk. Wij hopen dat u ons enthousiast wilt blijven steunen en wijzen u graag op de QR-code waarmee u een gift kunt doen. Vanwege de inflatie en stijgende kosten hebben wij het richtbedrag moeten verhogen naar €15 per persoon. Uiteraard blijft ieder bedrag welkom. U kunt uw bijdrage ook overmaken naar rekeningnummer NL60 INGB 0001 9913 20 t.n.v. Stichting Cantatediensten Kloosterkerk.

-de kinderen komen terug in de kerk-

-gemeente gaat staan-

SLOTLIED: LB 919

ZEGEN

G: A - - - - men.

ORGELSPEL: Fuga g-moll (BWV 542)

J.S. Bach

Na de zegen kan wie naar het orgelspel wil luisteren weer plaatsnemen. Als u liever naar de wandelruimte of naar buiten gaat, houdt u dan rekening met het luisterplezier van de anderen? En na afloop van de dienst bent u van harte uitgenodigd om een kopje koffie of thee te drinken in de Wandelruimte. Voor de kinderen is er limonade en natuurlijk is er ook water.

De complete dienst kunt u onbeperkt terugkijken via het YouTube kanaal van de Stichting Kloosterkerk (youtube.com/@Kloosterkerk-Den-Haag). Of beluister en desgewenst download de dienst via www.kerkmroep.nl.
Wilt u een gesprek met de voorganger van vandaag naar aanleiding van de dienst, dan kunt u hem bellen of een e-mail sturen: telefoon: 070-3244779 of e-mail: lanooy@kloosterkerk.nl

AGENDA

zondag 1 september 10.00u ds. David Schiethart

Digitale collecte m.b.v. QR-code: **Stichting Cantatediensten Kloosterkerk**
U kunt de QR-code scannen met de camera van uw mobiele telefoon en betalen bij de meeste Nederlandse banken. Naast de QR code, kunt u gebruik maken van een bankoverschrijving naar rekeningnummer NL60 INGB 0001 9913 20 t.n.v. van de Stichting Cantatediensten Kloosterkerk.

Met deze QR-code wordt uw gave verdeeld als volgt:
30% pastoraat en eredienst - 50% diaconie - 20% onderhoud van de Kloosterkerk:
o Scan de QR-code met de camera (app) van uw mobiele telefoon.
o Klik dan op de link die u in beeld krijgt en kies de bank waarmee u geld overmaakt. Wilt u specifiek bijdragen aan één van de collecten, maakt u dan het bedrag apart over op één van de genoemde bankrekeningen o.v.v. de betreffende collecte.

Zondag 29 september 2024 – ‘Wer Dank opfert, der preiset mich’ (BWV 17) Voorganger: ds. Rienk Lanooy Dirigent: Jos Vermunt

Cursus ‘ABC van de christelijke traditie’

Op zoek naar verdieping? Anderen leren kennen in hun zoektocht naar wat geloven is? Willen weten hoe oude bijbelverhalen nog altijd aanspreken en nog heel veel andere vragen? Meld je dan aan voor de cursus ‘ABC van de christelijke traditie’, die open staat voor iedereen, leden en niet-leden van de Kloosterkerk. Meer info over data en opzet staat in ‘De Klooster’. Leiding: ds. Rienk Lanooy. Dit jaar is de eerste bijeenkomst op **woensdag 18 september, 20u15** in de Kloosterkerk. Voor nadere informatie en/of opgave kun je terecht bij ds. Rienk Lanooy lanooy@kloosterkerk.nl. Van harte welkom!

Kloosterkerkartikelen te koop

Er zijn nieuwe artikelen te koop met afbeeldingen uit de Kloosterkerk: een leuk cadeautje voor u zelf of voor een ander: een sleutelhanger (€3,95), een klein notitieblokje (€4,25), een set van zes onderzetters met verschillende foto's van de rozetten van het plafond (€14,95) en een set van vier onderzetters met dezelfde afbeelding van een rozet van het plafond (€9,95). U vindt bij elke rozet een toelichting. De foto's op de artikelen zijn bijna allemaal gemaakt door Gerhard van Roon. De foto van de gevel van de Kloosterkerk op de sleutelhanger is van Hijme Stoffels. Met de aanschaf van deze kloosterkerkartikelen steunt u de Kloosterkerk!

TOELICHTING BIJ DE CANTATE BWV 161 van J.S. Bach

'Komm, du süße Todesstunde'

Deze cantate ontstond te Weimar en werd op 27 september 1716 voor het eerst uitgevoerd. Opvallend in de orkestbezetting is de aanwezigheid, naast de strijkinstrumenten, van twee blokfluiten, die zorgen voor een fraaie, milde orkestklank. Later zal Bach deze cantate ook in Leipzig uitvoeren, hij vervangt dan de blokfluiten door twee dwarsfluiten. De koraalmelodie 'herzlich tut mich verlangen' speelt een belangrijke, bindende rol in deze cantate. In deel 1 en in het slotkoraal is deze melodie te horen. De openingsaria begint als een trio, de blokfluiten met de basso continuo-lijn door cello en orgel. Later voegen zich hierbij de altolist en de koraalmelodie door het orgel (deze laatste wordt in Leipzig vervangen door een sopraanstem).

Hierna volgt een recitatief voor tenor en continuo, waarin de woorden "Freudenlicht" en "Todesstunde" passend worden verklankt: het eerste door de hoge ligging en snelle ritmiek, het tweede door de lage ligging. De stijgende toonladderfiguur op 'mit solcher geht mir auf die Sonne' beeldt in muzikale zin de blik opwaarts uit om de zon te aanschouwen. In de tenoraria wordt de solist begeleidt door het complete strijkorkest. Bach maakt bij 'mein Verlangen' gebruik van de kleine secunde in stijgende en dalende richting, deze kleine toonafstand geeft het smachtende karakter weer. Het middengedeelte van deze da-capo-aria (A-B-A) wordt hoofdzakelijk begeleidt door de continuo-groep. Het 'prangen' wordt door een lange coloratuur uitgebeeld. In het volgende altrecitatief is de begeleiding in handen van het complete orkest, eerst met losse akkoorden, dan, vanaf 'Schlaf' met lage, liggende akkoorden in het strijkorkest en dalende loopjes in de fluiten. Bij 'auferwecken' daarentegen snelle stijgende toonladderfiguren in het strijkorkest. De repeterende hoge fluittonen bij de 'Todestag' zijn een illustratie van de doods-klokjes. Met een opgewekte 3/8-maatsoort gaat de cantate verder: virtueuze fluitpartijen en een C-majeur geven de omslag in de tekst weer, gezongen door het koor. Geen ingewikkeld fuga, maar de stemmen netjes boven elkaar (homofoon) of groepsgewijs sopraan en alt of tenor en bas. De donkere klankkleur uit eerdere delen is helemaal verdwenen in het slotkoraal als Bach de 2 blokfluiten eenstemmig de bovenstem laat spelen., Een stralende partij in doorgaande snelle noten geeft passend uitdrukking aan de opgewekte koraaltekst.